

10

TIPS OM 'EEN LEZER TE MAKEN'

Hoe geef je een levenslange liefde voor boeken door? Die vraag staat centraal in het nieuw verschenen boek *Zo maak je een lezer* van Pamela Paul & Maria Russo, vertaald door Lies Lavrijsen & Tine Poesen. Iedereen Leest werkte mee aan de boekenlijstjes op het einde van elk hoofdstuk. Het boek richt zich in de eerste plaats op ouders: hoe creëer je thuis een stimulerende leesomgeving? Wist je dat het aantal boeken thuis de grootste bepalende factor is in de mate waarin kinderen zich ontwikkelen tot een lezer? Wanneer de school en de ouders de handen in elkaar slaan om van een kind een lezer te maken, krijg je gegarandeerd succes. Daarom haalden wij 10 tips uit het boek die kunnen helpen om ook in het onderwijs de liefde voor boeken door te geven.

Heleen Rijckaert

1

ALS JE EEN LEZER WILT MAKEN, MOET JE EEN LEZER ZIJN.

We kunnen het niet genoeg herhalen, en blijven het tot vervelens toe van de daken schreeuwen. Jij bent een rolmodel voor je leerlingen. Vertel van welke boeken jij houdt, welk boek jij op dit moment aan het lezen bent, wat je zoekt in een goed boek. Wedden dat je leerlingen daar iets van oppikken?

2

KILL YOUR DARLINGS

Niets lijkt zo fijn als je leerlingen in contact brengen met boeken waar je zelf als kind van genoten hebt, de echte klassiekers zeg maar. Durf kritisch te kijken naar die klassiekers. Doorstaan ze de tand des tijds? In veel gevallen zal je weinig diversiteit te zien krijgen en worden klassieke rolpatronen erin bevestigd. Het loont dus de moeite om een duik te nemen in het actuele boekenaanbod, zodat je boekenkeuze past in onze 21ste-eeuwse maatschappij.

3

SPIEGELS EN RAMEN

Boeken zijn voor kinderen spiegels en ramen tegelijkertijd: in een spiegel herkent het kind zichzelf, door een raam kijken helpt om te kijken naar mensen en situaties van wie ze verschillen. Zo kunnen kinderen zelf groeien als mensen, maar ook respect voor anderen opbrengen.

4

NOOIT TE OUD VOOR PRENTENBOEKEN

Op prentenboeken staat geen leeftijd. Er bestaan er voor verschillende leeftijden, maar ze bieden zelf ook de kans om ze telkens opnieuw te ontdekken. Er bestaan prachtige woordeloze boeken voor elke leeftijd, en ook graphic novels zijn de moeite waard om te ontdekken. Boeken met enkel prenten stimuleren de visuele geletterdheid en helpen om een verhaal te begrijpen door enkel te kijken. Begin het gesprek door te vragen wat de leerlingen zien, wat ze denken dat er gebeurd is, waarom ze dat denken, ...

5

LEREN LEZEN EN LEESPLEZIER GAAN HAND IN HAND

Om te leren lezen is het belangrijk dat een kind er geestelijk klaar voor is. Ieder kind doet dat op z'n eigen tempo. Leren lezen is een proces van decoderen dat soms moeizaam kan verlopen. Parallel aan dat ontcijferen is het belangrijk dat leerlingen ook nog leesplezier blijven ervaren. Dat kan door voor te lezen of samen te lezen. De periode dat een kind zich ontwikkelt tot een zelfstandige lezer is de ideale periode om wat moeilijkere boeken voor te lezen, zoals de literaire klassiekers. Tijd voor de *Matilda's* en de *Lampjes* dus!

6

DE KRACHT VAN EEN REEKS

Eens kinderen een reeks ontdekt hebben, raken ze er soms moeilijk van los, tot grote ergernis van ouders of leerkrachten. Op zich is daar niets mis mee: een reeks biedt vertrouwdheid en houvast. Zorg dat je zelf op de hoogte bent van de favoriete reeksen van je leerlingen en geef ze dan een subtiel duwtje om, zodra een bepaalde reeks uit is, iets anders te ontdekken.

7

GRAAG WAT OUDER

Kinderen en jongeren kijken op naar leeftijdsgenoten die net wat ouder zijn. Dat geldt ook voor boeken: ze lezen het liefst boeken over personages die even oud of net wat ouder zijn dan zichzelf. Soms kan het zijn dat een 12-jarige de interesse in kinderboeken verliest, maar wel geprikkeld wordt door *young adult*-boeken vanwege het tienerperspectief. Lezen is een veilige manier om te experimenteren. Ga zeker in gesprek over de thema's in een boek.

8

CREËER EEN LEZERS-COMMUNITY IN DE KLAS

Zorg regelmatig voor momentjes waar leerlingen kunnen delen met elkaar wat ze aan het lezen zijn, wat ze graag hebben gelezen, welke tips ze aan elkaar zouden geven, ... Vertel wat je zelf recent hebt gelezen. Op die manier maak je van lezen een sociale gebeurtenis, die voor verbinding in een klas kan zorgen.

9

BLIJF VOORLEZEN

Op genieten van een verhaal dat wordt voorgelezen staat geen leeftijd. Het is niet omdat kinderen zelf kunnen lezen dat ze niet kunnen genieten van een verhaal dat wordt voorgelezen. Integendeel, zowel in het basis- als het secundair onderwijs werkt het motiverend en kunnen leerlingen genieten van een verhaal dat bijvoorbeeld net wat uitdagender is op het vlak van thematiek.

10

BOEKENZOEKER

Voor de Nederlandse vertaling van dit boek werd samengewerkt met Iedereen Leest. De boekentips uit het boek staan allemaal op de website [boekenzoeker.be](https://www.boekenzoeker.be), waar voor elke lezer een boek te vinden is. Wist je trouwens dat Iedereen Leest sinds dit schooljaar ook webinars organiseert waarin per leeftijdscategorie een aantal recente boeken worden uitgelicht? Een aanrader! Meer info over de webinars vind je via <https://www.boekenzoeker.be/boekenzoeker-webinars>.

Zo maak je een lezer

van Pamela Paul & Maria Russo – vertaald door Lies Lavrijssen & Tine Poesen
is verschenen bij Pelckmans.
ISBN 9789464012347

